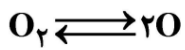

۴۶- ثابت تعادل واکنش تجزیه اکسیژن در دمای T_p و فشار 1 MPa برابر $K = 1 (\text{MPa})^{-1}$ است. در صورتی که ۵ مول اکسیژن در داخل یک محفظه را به این دما و فشار برسانیم، چند مول اکسیژن مولکولی در نهایت باقی خواهد ماند؟

$$1/13 \quad (2)$$

$$0/43 \quad (1)$$

$$4/67 \quad (4)$$

$$2/76 \quad (3)$$

پاسخ: گزینه ۳ صحیح است.

	O_2	$2O$
ابتدا	۵	۰
انتهای	$5 - \varepsilon$	2ε

$$k = \prod y_i^{n_i} P^{n_{tot}}$$

$$n_{tot} = 1 - 2 = -1$$

$$y_{O_2} = \frac{5 - \varepsilon}{5 + \varepsilon}$$

$$y_O = \frac{2\varepsilon}{5 + \varepsilon}$$

$$k = \frac{\left(\frac{5 - \varepsilon}{5 + \varepsilon}\right)^2}{\left(\frac{2\varepsilon}{5 + \varepsilon}\right)^2} (1)^{-1} = 1$$

$$(5 - \varepsilon)(5 + \varepsilon) = 4\varepsilon^2$$

$$25 - \varepsilon^2 = 4\varepsilon^2 \rightarrow \varepsilon^2 = 5 \rightarrow \varepsilon = \sqrt{5} = 2/23$$

$$O_2: 5 - \varepsilon = 2/76$$

۴۷- انرژی یک سیستم گازی را می‌توان از رابطه $U = \gamma PV + c_0$ محاسبه کرد. در صورتی که سیستم یک فرایند آدیاباتیک را طی کند، رابطه بین فشار و حجم سیستم چگونه است؟

$$PV = cte \quad (۱)$$

$$PV^{\gamma} = cte \quad (۲)$$

$$P^{\gamma} V^{\gamma} = cte \quad (۳)$$

$$P^{\gamma} V^{\gamma} = cte \quad (۴)$$

پاسخ گزینه ۴ صحیح است

$$Tds - PdV = du$$

$$-PdV = \gamma PdV + \gamma VdP$$

$$-\gamma PdV = \gamma VdP$$

$$-\gamma \frac{dV}{V} = \gamma \frac{dP}{P} \rightarrow -\ln V^{\gamma} = \ln P^{\gamma} + C$$

$$\ln P^{\gamma} V^{\gamma} = C_{\gamma}$$

$$P^{\gamma} V^{\gamma} = C_{\gamma}$$

۴۸- یک مخزن عایق حاوی یک کیلوگرم هوا با حجم $\frac{1}{4} \times V_{Total}$ در دمای T_1 و فشار P_1 قرار دارد. غشای بین هوا و قسمت خلأ برداشته می‌شود. میزان انهدام انرژی کدام است؟ (حجم کل مخزن V_{Total} و دمای محیط T_1)

هوا	۱	خلأ	۲
-----	---	-----	---

$$(1) \frac{P_1 V_{Total}}{3} \ln 3$$

$$(2) \frac{P_1 V_{Total}}{4} \ln 4$$

$$(3) \frac{P_1 V_{Total}}{4} \ln 3$$

$$(4) \frac{P_1 V_{Total}}{3} \ln 4$$

پاسخ گزینه ۲ صحیح است.

$$\Delta s = c_v \ln \frac{T_2}{T_1} + R \ln \frac{v_2}{v_1} = R \ln 4$$

$$I = T_1 S_{gen} = RT_1 \ln 4 = \frac{P_1 V}{4} \ln 4$$

۴۹- اگر معادلهٔ اویلر در فضای انرژی برابر $U = TS - PV + \sum \mu_i N_i$ باشد، معادلهٔ گیبس دوام (Gibb's-Duhem) در فضای آنتروپی، کدام است؟

$$Ud\left(\frac{1}{T}\right) + \forall d\left(\frac{P}{T}\right) - \sum_i N_i d\left(\frac{\mu_i}{T}\right) = 0 \quad (1)$$

$$dS = \frac{dU}{T} + \frac{P}{T}d\forall - \sum_{k=1}^N \frac{\mu_k}{T}dN_k \quad (2)$$

$$S = \left(\frac{1}{T}\right)U + \left(\frac{P}{T}\right)\forall - \sum_{k=1}^N \left(\frac{\mu_k}{T}\right)N_k \quad (3)$$

$$dU = TdS - Pd\forall + \sum_{k=1}^N \frac{\mu_k}{T}dN_k \quad (4)$$

پاسخ گزینه ۱ صحیح است.

۵۰- تولید آنتروپی کل در فرایند تبدیل بخار آب اشباع با دمای ۱۴۷ درجه سلسیوس و دمای محیط ۵۷ درجه سلسیوس به مایع اشباع چند کیلوژول بر کیلوگرم کلوین ($\frac{\text{kJ}}{\text{kgK}}$) و آیا این فرایند امکان پذیر است؟

$$s_{fg} = 5 \text{ kJ/kgK} ; h_{fg} = 2145 \text{ kJ/kg}$$

(۱) و امکان پذیر

(۲) -۱/۵ و امکان ناپذیر

(۳) -۱/۵ و امکان ناپذیر

(۴) ۱/۵ و امکان پذیر

پاسخ گزینه ۴ صحیح است

$$\Delta S_{\text{tot}} = \Delta S_{\text{sys}} + \Delta S_{\text{sur}}$$

$$\Delta S_{\text{tot}} = s_{fg} + \frac{h_{fg}}{T} = -5 + \frac{2145}{330} = -5 + 6.5 = 1.5$$

۵۱- کوره‌ای را در نظر بگیرید که در دمای ثابت 727°C و به‌طور پایا، گرمایی با شدت 2000 kW را منتقل می‌کند. اگر دمای محیط 27°C باشد، نرخ تبادل انرژی توسط این انتقال گرما، چند kW است؟

- (۱) ۶۰۰
(۲) ۱۴۰۰
(۳) ۲۸۶۰
(۴) ۶۶۶۶٫۶۷

پاسخ گزینه ۲ صحیح است.

$$S_g = \frac{-2000}{1000} + \frac{2000}{300}$$

$$I = T_0 S_g = 300 \left[\frac{-2000}{1000} + \frac{2000}{300} \right] = 1400$$

۵۲- هوا به عنوان یک گاز ایده آل در مخزنی به حجم V در دمای محیط T_0 و فشار P قرار دارد. با صرف نظر کردن از انرژی‌های جنبشی و پتانسیل، کدام رابطه اگرزوی هوای مورد نظر را ارائه می‌کند؟ (T_0, P_0) به ترتیب فشار و دمای محیط هستند.)

$$\phi = P_0 V \left[1 - \frac{P_0}{P} + \frac{P_0}{P} \ln \frac{P}{P_0} \right] \quad (۲)$$

$$\phi = P_0 V \left[1 - \frac{P}{P_0} - \frac{P}{P_0} \ln \frac{P}{P_0} \right] \quad (۴)$$

$$\phi = P_0 V \left[1 + \frac{P}{P_0} + \frac{P}{P_0} \ln \frac{P}{P_0} \right] \quad (۱)$$

$$\phi = P_0 V \left[1 - \frac{P}{P_0} + \frac{P}{P_0} \ln \frac{P}{P_0} \right] \quad (۳)$$

پاسخ: گزینه ۳ صحیح است.

$$\phi = (u - u_0) - T_0 (s - s_0) + P_0 (v - v_0)$$

$$\xrightarrow{T_1=T_0} \phi = -T_0 \left(c_p \ln \frac{T_1}{T_0} - R \ln \frac{P}{P_0} \right) + P_0 \left(\frac{RT_1}{P} - \frac{RT_0}{P_0} \right)$$

$$\phi = RT_0 \left(\ln \frac{P}{P_0} + \frac{P_0}{P} - 1 \right) = PV \left(\ln \frac{P}{P_0} + \frac{P_0}{P} - 1 \right) = P_0 V \left(\frac{P}{P_0} \ln \frac{P}{P_0} + 1 - \frac{P}{P_0} \right)$$

۵۳- در طی فرایند آدیاباتیک، مجذور فشار یک گاز ایده آل با توان پنجم دمای مطلق آن متناسب است. نسبت گرمای ویژه $\frac{C_p}{C_v}$ برای گاز، کدام است؟

$$\frac{5}{4} \quad (2)$$

$$\frac{3}{2} \quad (4)$$

$$\frac{5}{3} \quad (1)$$

$$\frac{4}{3} \quad (3)$$

پاسخ: گزینه صحیح وجود ندارد ولی با عوض کردن فرض میتوان به گزینه ۱ رسید.

$$P = CT^{\frac{5}{2}}$$

$$P = NKT \left(\frac{\partial \ln z}{\partial v} \right)_T$$

$$CT^{\frac{5}{2}} = NKT \left(\frac{\partial \ln z}{\partial v} \right)_T \rightarrow CT^{\frac{2}{2}} V = \ln z$$

با این تابع به جواب طراح نمیرسیم و باید تابع را اصلاح کنیم

$$Z = \frac{3}{2} \ln T$$

$$u = RT^2 \left(\frac{\partial \ln z}{\partial T} \right) = \frac{3}{2} RT$$

$$C_v = \left(\frac{\partial u}{\partial T} \right)_v = \frac{3}{2} R$$

$$C_p = R + C_v = \frac{5}{2} R$$

$$\frac{C_p}{C_v} = \frac{5}{3}$$

۵۴- یک مخزن بزرگ کاملاً عایق از یک خط لوله هوا که دما و فشار مطلق آن به ترتیب T_i و P_i هستند، پر می‌شود. (تمام خواص خط لوله ثابت است). در لحظه‌ای که گذر جرمی هوای ورودی به مخزن $\dot{m}_i$ است، جرم هوای مخزن m_{cv} و دمای آن T_{cv} است. هوا، گاز آرمانی با C_p و C_v ثابت است. تغییرات دمای مخزن با زمان $\left(\frac{dT_{cv}}{dt}\right)$ برابر

کدام است؟ (از تغییرات انرژی جنبشی و پتانسیل صرف نظر کنید).

$$\frac{\dot{m}_i c_p (T_i - T_{cv})}{m_{cv} c_v} \quad (۲) \qquad \frac{\dot{m}_i c_v (T_i - T_{cv})}{m_{cv} c_p} \quad (۱)$$

$$\frac{\dot{m}_i (c_p T_i - c_v T_{cv})}{m_{cv} c_v} \quad (۴) \qquad \frac{\dot{m}_i (T_i - T_{cv})}{m_{cv}} \quad (۳)$$

پاسخ: گزینه ۴ صحیح است.

$$\frac{d(mu)_{cv}}{dt} = \sum \dot{m}_i h_i = \dot{m}_i C_p T_i$$

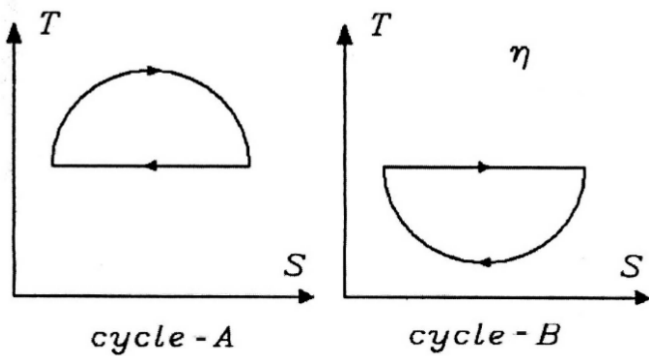
$$m_{cv} \frac{d(u)_{cv}}{dt} + u_{cv} \frac{d(m)_{cv}}{dt} = \dot{m}_i C_p T_i$$

$$m_{cv} \frac{d(u)_{cv}}{dt} = \dot{m}_i C_p T_i - u_{cv} \dot{m}_i = \dot{m}_i C_p T_i - \dot{m}_i C_v T_{cv}$$

$$m_{cv} C_v \frac{d(T)_{cv}}{dt} = \dot{m}_i C_p T_i - \dot{m}_i C_v T_{cv}$$

$$\frac{d(T)_{cv}}{dt} = \frac{\dot{m}_i C_p T_i - \dot{m}_i C_v T_{cv}}{m_{cv} C_v}$$

۵۵- دو چرخه بازگشت پذیر طبق دیاگرام های T-S ملاحظه می شود. اگر دمای حداقل چرخه (A) برابر دمای حداکثر چرخه (B) باشد، کدام مقایسه در رابطه با کار خالص چرخه و بازده حرارتی آنها درست است؟

(۱) $\eta_B > \eta_A$ و $W_A = W_B$

(۲) $\eta_A > \eta_B$ و $W_A > W_B$

(۳) $\eta_A > \eta_B$ و $W_A = W_B$

(۴) $\eta_B > \eta_A$ و $W_A < W_B$

پاسخ: گزینه ۱ صحیح است.

۵۶- یک سیستم ترمودینامیکی شامل دو ساچمه سنگ زنی را در دمای T_1 بر حسب کلوبین و هر یک به جرم $m_1 = m_2 = m$ کیلوگرم در نظر است. در ابتدا یک ساچمه ساکن و ساچمه دیگر با سرعت v_1 (بر حسب متر بر ثانیه) در حال حرکت است. ساچمه متحرک به ساچمه ساکن به گونه‌ای برخورد می‌کند که دو ساچمه به هم چسبیده با سرعت کمتری معادل v_2 حرکت می‌کنند. گرمای ویژه ساچمه بر حسب $\frac{kJ}{kg K}$ ، با فرض این که هیچ‌گونه تبادل انرژی با محیط انجام نمی‌شود، تغییرات

آنتروپی سیستم شامل دو ساچمه در اثر برخورد $(S_2 - S_1)$ ، چقدر است؟

$$2mc \ln \frac{T_1 + \frac{v_1^2}{\lambda c}}{T_1} \quad (2) \qquad 2mc \ln \frac{T_1 + \frac{v_1^2}{2c}}{T_1} \quad (1)$$

$$4mc \ln \frac{T_1 + \frac{v_1^2}{2c}}{T_1} \quad (4) \qquad mc \ln \frac{T_1 + \frac{v_1^2}{4c}}{T_1} \quad (3)$$

پاسخ: گزینه ۲ صحیح است.

momentum - conversion : $\sum F_{c.v} = 0 \rightarrow \dot{m}_1 V_1 = 2\dot{m}_2 V_2 \rightarrow V_2 = \frac{1}{2} V_1$

energy - conversion : $\left(\frac{dE}{dt}\right)_{cv} = \dot{Q} - \dot{W} + \dot{m}_i \left(h_i + \frac{v_i^2}{2}\right) - \dot{m}_e \left(h_e + \frac{v_e^2}{2}\right)$

$$2\dot{m}CT_1 + \dot{m} \frac{v_1^2}{2} = 2\dot{m}CT_2 + 2\dot{m} \frac{v_2^2}{2}$$

$$T_2 = T_1 + \frac{v_1^2}{4C} - \frac{v_2^2}{2C} \xrightarrow{v_2 = \frac{1}{2}v_1} T_2 = T_1 + \frac{v_1^2}{8C}$$

$$\Delta s = 2mc \ln \frac{T_2}{T_1} = 2mc \ln \frac{T_1 + \frac{v_1^2}{8C}}{T_1}$$

۵۷- اگر رابطه کلاپیرون - کلوزیوس $\frac{dP}{dt} = \frac{ds}{dv}$ باشد، رابطه تقریبی بین فشار بخار P و گرمای نهان تبخیر h_{fg} به کدام صورت است؟ (R ثابت بخار و C یک ثابت است.)

$$P = Ce^{\frac{RT}{h_{fg}}} \quad (۱)$$

$$P = \frac{1}{C} e^{\frac{h_{fg}}{RT}} \quad (۲)$$

$$P = Ce^{-\frac{h_{fg}}{RT}} \quad (۳)$$

$$P = CRT e^{\frac{1}{h_{fg}}} \quad (۴)$$

پاسخ: گزینه ۳ صحیح است.

$$\frac{dP}{dT} = \frac{h_{fg}}{Tv_{fg}} = \frac{h_{fg}}{T} \frac{RT}{P} \rightarrow \frac{dP}{P} = \frac{h_{fg}}{RT^2} dT$$

$$\ln P = -\frac{h_{fg}}{RT} + c \rightarrow P = ce^{-\frac{h_{fg}}{RT}}$$

۵۸- یک گاز تک‌اتمی که دارای دو تراز الکترونی $\epsilon_{e_0} = 0$ و ϵ_{e_1} است، را در نظر بگیرید. دیژنریسی (degeneracy) این دو تراز برابر واحد است. بخشی از اتم‌ها که بر روی هر یک از این ترازها قرار دارند، چقدر است؟

$$y = \frac{\epsilon_{e_1}}{KT} \quad (K \text{ ثابت بولتزمن})$$

- (۱) در پایین‌ترین تراز $\frac{e^y}{1+e^y}$ و تراز بعدی $\frac{1}{1+e^y}$
- (۲) در پایین‌ترین تراز $\frac{e^{-y}}{1+e^{-y}}$ و تراز بعدی $\frac{1}{1+e^{-y}}$
- (۳) در پایین‌ترین تراز $\frac{1}{1+e^y}$ و تراز بعدی $\frac{e^y}{1+e^y}$
- (۴) در پایین‌ترین تراز $\frac{1}{1+e^{-y}}$ و تراز بعدی $\frac{e^{-y}}{1+e^{-y}}$

پاسخ: گزینه ۴ صحیح است.

$$Z = \sum g_j e^{\frac{-\epsilon_j}{kT}} = \sum g_j e^{-y} = (1 + e^{-y})$$

$$\frac{Z_1}{Z_{\text{tot}}} = \frac{1}{1 + e^{-y}}$$

$$\frac{Z_2}{Z_{\text{tot}}} = \frac{e^{-y}}{1 + e^{-y}}$$

۵۹- یک سیستم ترمودینامیکی دارای ۳ ذره قابل تشخیص a, b و c و کل انرژی سیستم ۳ واحد ($E = 3$) است. تعداد حالات ماکرو (macrostate) و تعداد کل حالات میکرو (microstates) برای این سیستم، به ترتیب چقدر است؟

(۱) ۵، ۲

(۲) ۱۰، ۳

(۳) ۹، ۷

(۴) ۱۰، ۵

پاسخ: گزینه ۲ صحیح است.

Energy level	Macro I	Macro II	Macro III
۰	۲	۱	۰
۱	۰	۱	۳
۲	۰	۱	۰
۳	۱	۰	۰

$$w_1 = N! \prod \left(\frac{g_j^{N_j}}{N_j!} \right) = 3! \left(\frac{1}{2!} \right) (1) = 3$$

$$w_2 = N! \prod \left(\frac{g_j^{N_j}}{N_j!} \right) = 3! = 6$$

$$w_3 = 3! \left(\frac{1}{3!} \right) = 1$$

$$W_{\text{micro}} = 10$$

۶۰- یک گاز تک‌اتمی با دوتراز الکترونی $\epsilon_e = 0$ و ϵ_{e1} ، را در نظر بگیرید. دیژنریسی (degeneracy) این دو تراز برابر واحد است، اگر دمای گاز T باشد، مقدار آنتالپی مولی گاز ($\bar{h}$) چقدر است؟ ($\bar{R}$ ثابت جهانی گاز است).

$$y = \frac{\epsilon_{e1}}{KT} \quad (\text{K ثابت بولتزمن})$$

$$\bar{R}T \left(\frac{5}{2} + \frac{e^{-y}}{1+e^{-y}} \right) \quad (2)$$

$$\bar{R}T \left(\frac{5}{2} + \frac{ye^{-y}}{1+e^{-y}} \right) \quad (1)$$

$$\bar{R}T \left(\frac{3}{2} + \frac{e^{-y}}{1+e^{-y}} \right) \quad (4)$$

$$\bar{R}T \left(\frac{3}{2} + \frac{ye^{-y}}{1+e^{-y}} \right) \quad (3)$$

پاسخ: گزینه ۱ صحیح است.

$$Z_e = 1 + e^{-y}$$

$$Z'_e = T \left(\frac{dZ}{dT} \right) = ye^{-y}$$

$$h_e = u_e = RT \frac{Z'_e}{Z_e} = RT \frac{ye^{-y}}{1+e^{-y}}$$

$$h_{tr} = u_{tr} + Pv = \frac{5}{2} RT$$

$$h = RT \left(\frac{5}{2} + \frac{ye^{-y}}{1+e^{-y}} \right)$$